

VLADIMÍROVI HÚSKOVI

Bratislava 24. marca 1948

Milý Vlado!

Pri poslednej návšteve v Prahe vyhľadal ma dr. K. Domin, syn botanika, univ. prof. Domina a oznámil mi, že prof. Domin má nejaké ťažkosti s akčným výborom na univerzite, resp. s našimi úradmi (podrobnosti pozri v priloženom liste). Domin chce svoju prácu o kvetene československej venovať Prírodovedeckej fakulte Slovenskej univerzity a v tomto smere aj u nás nejaké dispozície sa už urobili. Ide o to, čo v pripojenom liste je už napísané, najmä o uvoľnenie nateraz zapečatených miestností vo Valdštejnskom paláci, kde všetky záležitosti má Domin uložené. Môj osobný dojem je takýto:

Kto je Domin politicky, o tom netreba vôbec hovoriť. Avšak vo svojom odbore je to zrejme niekto a bolo by pre nás hanebné, keby sme my pripustili znemožňovanie vedeckej práce tohto človeka, a to aj bez ohľadu na to, že máme isté sebecké dôvody, aby v nej Domin pokračoval. Celú vec má v rukách zmocnenec pre vysoké školy Valeský, ktorý úraduje vo vysokoškolskom odbore MŠO v Lažanskom paláci naproti Národnému divadlu na III. posch. č. 27. Buď taký dobrý, poinformuj sa o veci, zakroč v prospech Domina a výsledok priaznivého zákroku oznám Dominovi s požiadaním, aby pokojne pracoval na svojich botanických prácach a potom oznám vec aj mne.

Srdečne zdraví

Tvoj
L. Novomeský

Prednosta slovenského oddelenia na MŠO dr. V. Húska odpísal povereníkovi 1. IV. 1948, že sa o prof. Dominovi rozprával so zmocnencom pre vysoké školy dr. Valouchom, s prednostom odboru pre vysoké školy dr. Štastným a s dr. Kavanom. Zistil, že v celej veci vládne

chaos. Domin má vo Valdštejnskom paláci zapečatenú jediná miestnosť. MŠO nemalo námietky proti tomu, aby sa do miestnosti šiel pozrieť pracovník PŠO dr. Martinka v sprievode ZNB. Martinka vie teda presnejšie, čo tam je. Ostatné vedecké práce a materiál má Domin u seba v Ústave, ktorý ešte nechcel odovzdať. Veľký herbár, o ktorý ide Prírodovedeckej fakulte v Bratislave, má vraj Domin medzi vecami, ktoré nie sú zapečatené. Zatiaľ sa ešte objektívne nevie, čo možno považovať za súkromný majetok a čo patrí Ústave. Práve to vyšetruje zvláštna komisia. Až táto komisia skončí prácu, bude môcť prof. Domin „voľne disponovať so svojím duševným i hmotným majetkom“. Dovtedy treba počkať. MŠO požiadalo ZNB o prehliadku zapečatenej miestnosti a aby si vzal prípadný kompromitujúci materiál. Ostatok by sa uvoľnil majiteľovi. „ZNB má však nateraz vraj toľko práce, že ešte túto prehliadku nemohlo spraviť a je toho názoru, že táto vec nie je natoľko aktuálna, že by nemohla počkať.“ Je však vraj „trochu podozrivá tá úmorná snaha po rýchлом likvidovaní tohto prípadu“. Húska za tohto stavu nevie, čo by Dominovi oznámil a ako ho uspokojil. „Ak by si mal nejaké bližšie pokyny, prípadne by si sa porozprával s dr. Martinkom, prosím Ťa, aby si ma inštruoval...“

Nijaká inštrukcia sa v archíve nezachovala. Až 4. I. 1949 inštruuje povereník svoj V. odbor: „Súhlasím s tým, aby PŠVU reagovalo priaznivo na ponuku dr. Domina predať Prírodovedeckej fakulte SU knižnicu, rukopis i herbár. Podmienky uvedené v priloženom prípise sú splniteľné.“

Pracovník vysokoškolského odboru R. Kratochvíl odpovedal 12. I. 1949, že rokovoal s prof. Nábělkom, prednostom Botanického ústavu SU a že zadováži od Domina návrh dohovoru a všetky podmienky. Uvádza, že PŠVU sa už od r. 1946 snaží získať vedecký majetok K. Domina. Je to taký hodnotný vedecký majetok, že SU bude pútnickým miestom domácich i zahraničných botanikov. Niet botanického diela so vzťahom k porastu Slovenska, ktoré by nebolo v Dominovom majetku. Knižnica má asi 20 tisíc zväzkov, 50 tisíc separátov. Je v nej historický svetový prehľad botanickej literatúry (o. i. farmakognózia od stredoveku). Medzi rukopismi je 22 tisíc listov v 450 krabiciach. Herbár je úplne zachovalý. Domin má len dve podmienky: chce mať materiál do smrti prístupný, aby mohol pokračovať v práci; vedecký majetok predá, ak si bude môcť kúpiť dom.

Až z 22. XII. 1949 je list dr. Rácza z košického botanického ústavu. Informuje v ňom Novomeského, že do-

stane od MIO dopyt, či PŠVU má ešte záujem o kúpu Dominovej knižnice, t. č. „vo dvoch miestnostiach Valdštýnského paláca“. Prosi, aby odpoveď nebola záporná, lebo „o jeho materiál máme veľký záujem. Sám prof. Domin si to praje, aby knižnicu a herbár dostal podľa možnosti náš ústav, resp. ja, jeho bývalý žiak v Prahe.“ Cituje z „dnešného“ Dominovho listu:

„Kdybyste mohl využití nynejší pro Vás příznivé situace a dociliti, aby povereníctvo školstva zakoupilo knihovnu a materiál třeba s výlučným určením pro botanický ústav v Košicích, mohl bych *postupně a sice bez průtahů*, zasílati Vám ony knihy a herbáře, kterých pro svoji vědeckou práci nepotřebuji.“

Prof. Domin vraj dokončuje „veľkú flóru ČSR“, na ktorej pracuje už päťdesiat rokov. Chcel by ju dokončiť, preto sa nemôže hneď zrieknuť všetkého materiálu. V prípade kladnej odpovede chce prísť Ráczi v januári na PŠVU dohodnúť podrobnosti. Keďže má s Dominom dobré vzťahy, mohol by ho nahovoriť na prípadné ústupky. Nakoniec, poznamenáva, že „zakúpenie spomínaného materiálu by znamenalo veľký prínos pre našu mladú slovenskú vedu...“

Povereníkova odpoveď dr. Ráczi sa nezachovala.